EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 14.11.2005
KOM(2005)571 galutinis

2005/0224(CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl makrofinansinės pagalbos suteikimo Gruzijai

(SEK(2005)1449)

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1) PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindas ir tikslai**

Komisija siūlo suteikti Gruzijai makrofinansinę pagalbą dotacijos forma, siekdama paremti vyriausybės ūkio reformos programą ir padėti šaliai sumažinti įsiskolinimą užsieniui, tuo pačiu pagerindama užsienio ir biudžeto skolos tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu.

Pasiūlyta makrofinansinė pagalba bus teikiama ribotą laiką, papildys Bretton Woods institucijų, dvišalių pagalbos teikėjų ir Paryžiaus klubo paramą ir visų pirma bus teikiama su sąlyga, kad bus daroma pažanga įgyvendinant TVF remiamą Skurdo mažinimo ir augimo programą. Ši operacija bus vykdoma prasidėjus naujam ES ir Gruzijos santykių etapui – didesnei integracijai, Gruziją įtraukiant į Europos kaimynystės politiką.

- **Bendrosios aplinkybės**

Po 2003 m. lapkričio mėn. Rožinės revoliucijos Gruzijoje prasidėjo visapusė ūkio reforma, siekiant atgaivinti augimą, pagerinti verslo aplinką ir sumažinti skurdą. Didelis dėmesys skiriamas kovai su korupcija ir teisinės valstybės stiprinimui.

Nepaisant iki šiol pasiektos pažangos Gruzijoje ir toliau išlieka didelis einamosios sąskaitos deficitas, didelis skolos ir BVP santykis, kuris, nors ir po truputį mažėja, yra didelė našta biudžetui. Esant didelei importo paklausai dėl vamzdynų tiesimo ir kitų investicinių projektų, numatoma, kad einamosios sąskaitos deficitas 2005 m. padidės apie 12 proc. BVP (7,6 proc. 2004 m.), o 2006 m. turėtų sumažėti iki 7 procentų. Numatyti privatizavimo sandoriai galėtų itin padidinti privataus kapitalo srautus didesniam einamosios sąskaitos deficitui padengti. Valstybės užsienio skola ir skola su valstybės garantija nominaliais dydžiais išlieka gana stabili – apytiksliai 1,85 mlrd. USD, t. y. 36 proc. BVP 2004 m. pabaigoje. Šalies valstybės skola, susidedanti iš iždo vekselių ir skolos Gruzijos nacionaliniam bankui, 2004 m. sudarė 9 proc. BVP. Palūkanų mokėjimas ir amortizacija 2004 m. sudarė apie 13 proc. valdžios sektoriaus išlaidų, t. y. 2,5 proc. BVP. Tikimasi, kad šalies įsiskolinimas, kuris iš viso sudarė beveik 5 proc. BVP iki Rožinės revoliucijos, bus visiškai padengtas iki 2006 m. pabaigos.

2004 m. realusis BVP išaugo 6,2 proc. ir planuojama, kad 2005 m. jis išaugs 8,5 proc. (pirmąjį 2005 m. pusmetį BVP augimas buvo 6,8 proc. palyginti su praėjusiais metais). Kadangi laikui bėgant nebus jaučiamas poveikis, kurį šiuo metu daro naftos ir dujų vamzdynų tiesimas, būtina vykdyti struktūrines reformas ir taip paremti tvirtą ūkio augimą. Infliacija per 12 mėnesių ir toliau šiek tiek didėjo, 2004 m. pabaigoje ji buvo 7,5 proc. 2005 m. valdžios institucijos siekia, kad metų pabaigoje infliacijos lygis būtų 7 procentai. Be to, kad nacionaliniam bankui reikės vykdyti įsipareigojimą išlaikyti atitinkamai griežtą pinigų poziciją, reikės kruopščiai valdyti vyriausybės savo nuožiūra daromas išlaidas.

Fiskalinė veikla itin pagerėjo 2004 m., tačiau buvo nuspręsta 2005 m. laikytis ekspansinės pozicijos. 2004 m. vyriausybei pavyko įspūdingai padidinti mokestines

pajamas – keturiais procentiniais punktais BVP (nuo 14,5 iki 18,2 proc. BVP), o tai parodo Gruzijos valdžios institucijų deramą nuostatą kovoti su korupcija. Todėl valdžios sektorius 2,3 proc. BVP perteklių priskyrė įsipareigojimams, o dėl įsiskolinimų apmokėjimo grynaisiais pinigais susidarė 0,2 proc. deficitas. 2005 m. planuojamas didelis išlaidų padidėjimas dėl itin sumažėjusių tikėtinų įplaukų iš privatizacijos. Numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas grynaisiais pinigais padidės iki 4,8 proc. BVP. Iždo vekselių pajamingumas 2003 m. pabaigoje sumažėjo apytiksliai iki 10 proc. (nuo daugiau nei 50 proc.) – tam įtakos turėjo sumažėjęs investuotojų pasitikėjimas.

Struktūrinėmis reformomis siekiama gerinti verslo aplinką, mažinti energetikos sektoriaus pusiau fiskalinį deficitą ir kovoti su skurdu. 2005 m. sausio mėn. įsigaliojęs naujas supaprastintas mokesčių kodeksas buvo viena pirmųjų pagrindinių naujosios vyriausybės reformų, kurių tikslas – pagerinti verslo aplinką. Rengiamas naujasis muitinės kodeksas, taip pat vyksta esminė licencijų sistemos peržiūra. Entuziastingo reformų proceso pradiniuose etapuose buvo labai sumažintas valstybės tarnautojų skaičius, o tai suteikė galimybę padidinti atlyginimus viešajame sektoriuje. Vėl tęsiama plataus masto, įskaitant žemės ir likusio stambaus pramoninio turto, privatizacija. Techninio ir finansinio energetikos sektoriaus gyvybingumo atkūrimas turbūt išlieka sudėtingiausia problema, kurią vis dar reikia spręsti. Apskaičiuota, kad elektros energijos sektoriaus pusiau fiskaliniai nuostoliai sudaro apie 4,5 proc. BVP. Atsižvelgiant į beveik nepasikeitusią gyventojų dalį (52,5 proc.), kuri gyvena žemiau minimalaus gyvenimo lygio ribos, skurdo mažinimas yra vyriausybės socialinės apsaugos, sveikatos ir švietimo reformų programų, kurios remiasi sutvirtėjusiu ekonominiu pagrindu, esminis tikslas. 2003 m. rugsėjo mėn. ankstesnė vyriausybė Tarptautinės plėtros agentūros (IDA) ir TVF vykdomosioms valdyboms pateikė Gruzijos skurdo mažinimo strategiją (Ekonomikos vystymosi ir skurdo mažinimo programą).

Europos kaimynystės politikos požiūriu ES ir Gruzijos santykiai stiprės vykstant glaudesnei ekonominei integracijai. Tikimasi, kad Europos kaimynystės veiksmų planas, dėl kurio ES ir Gruzija turi susitarti, apims makroekonominį stabilumą, priemones investicinei aplinkai gerinti bei prioritetinių sričių teisės ir reguliavimo derinimą su ES.

Tarptautinio valiutos fondo vykdomoji valdyba 2004 m. birželio mėn. pagal Skurdo mažinimo ir augimo programą patvirtino trejų metų planą, kurio vertė lygi 98 mln. specialiųjų skolinimosi teisių (SDR) sumai. Vėliau, 2004 m. liepos mėn., Paryžiaus klubo kreditoriai sutarė dėl Gruzijos dvišalės oficialiosios skolos restruktūrizavimo pagal Hiūstono sąlygas. Remiantis Paryžiaus klubo susitarimu, iki 1999 m. lapkričio mėn. dėl dvišalės oficialiosios skolos pagal susitarimą su Gruzija sutelkta apie 160 mln. USD, t. y. įsiskolinimams ir gražintinoms sumoms, kurių terminas nuo 2004 m. birželio mėn. iki 2006 m. gruodžio mėn. Naująją Gruzijos vyriausybę labai parėmė tarptautinė bendruomenė, taip pat ir per 2004 m. birželio mėn. vykusią pagalbos teikėjų konferenciją, kuriai kartu pirmininkavo Europos Komisija ir Pasaulio bankas. Pagalbos teikėjų konferencijoje Komisija, ES valstybėms narėms pritarus, įsipareigojo iš viso suteikti 125 mln. EUR pagalbos, įskaitant orientacinę 33,5 mln. EUR sumą kaip makrofinansinę pagalbą 2005–2006 m.

1998–2004 m. laikotarpiu Bendrija leido Gruzijai pasinaudoti išskirtine finansine pagalba, kurią sudarė 110 mln. EUR paskola (išmokėta 1998 m. liepos mėn., kai

Gruzija padengė 131 mln. EUR įsiskolinimą Bendrijai) ir bendra 65 mln. EUR dotacija (kurios tik 31,5 mln. EUR buvo paskirstyta ir išmokėta 2004 m. pabaigoje). Beveik per visą šį laikotarpį Gruzijos valdžios institucijos neturėjo darbinio finansinio susitarimo su TVF arba netenkino konkrečių EB sąlygų dėl struktūrinių reformų, kai buvo vykdoma TVF remiama programa. Politinė padėtis išliko nepalanki reformoms iki 2003 m. lapkričio mėn. Rožinės revoliucijos. Dėl to Komisija neturėjo galimybės suteikti planuojamą dotaciją ir atitinkamai Gruzijos neapmokėta skola Bendrijai (85,5 mln. EUR) išliko didesnė, nei buvo numatyta rengiant išskirtinę finansinę pagalbą.

2003 m. pabaigoje pasikeitus politinei santvarkai, naujoji vyriausybė ėmėsi ryžtingų pakeitimų ir reformų programos. Pagrindinės sudedamosios vyriausybės ekonominės politikos darbotvarkės dalys: biudžeto konsolidavimas ir geras valstybės finansų valdymas, restruktūrizavimas ir viešojo administravimo reforma, privatizacijos suaktyvinimas ir energetikos sektoriaus atkūrimas. Buvo imtasi ryžtingų veiksmų kovoti su korupcija ir mokesčių slėpimu. Nuo 2005 m. sausio mėn. įsigaliojo naujasis liberalus mokesčių kodeksas, vyriausybės darbotvarkėje numatytos tolesnės priemonės verslo aplinkai gerinti. Dėl tvirto augimo ir pažabotos infliacijos išlaikytas makroekonominis stabilumas. Šie reformos varikliai padeda įgyvendinti skurdo mažinimo strategiją. Atsižvelgdama į šį pagirtiną bendros ekonominės politikos pagerėjimą, Komisija laikosi nuomonės, kad Gruzijai galima suteikti makrofinansinę pagalbą dotacijų forma, perplanuojant 33,5 mln. EUR nepaskirstytą dotaciją.

- **Pasiūlymo srityje taikomos nuostatos**

1997 m. lapkričio 17 d. Tarybos sprendimas suteikiantis išskirtinę finansinę pagalbą Armėnijai ir Gruzijai (97/787/EB).

2000 m. kovo 20 d. Tarybos sprendimas, iš dalies pakeičiantis Sprendimą 97/787/EB dėl išskirtinės finansinės paramos Armėnijai ir Gruzijai, siekiant išplėsti jo taikymą ir Tadžikistanui (2000/244/EB).

Dabartinis naujo teisinio pagrindo dėl makrofinansinės pagalbos suteikimo Gruzijai pasiūlymas reiškia, kad reikės perplanuoti nepaskirstytus ir neišmokėtus 33,5 mln. EUR iš 65 mln. EUR dotacijos sumos, kuri buvo numatyta Gruzijai, nustatant bendrą didžiausią 130 mln. EUR sumą (1 straipsnio 3 dalis su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2000/244/EB).

- **Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos kryptimis ir tikslais**

Gruziją įtraukus į Europos kaimynystės politiką, ES ir Gruzijos santykiai pereina į didesnės integracijos etapą. Bendrijos pagalba Gruzijai pagal makrofinansinės pagalbos priemonę padės sustiprinti dvišalius santykius tuo metu, kai prasidės Europos kaimynystės veiksmų plano, dėl kurio šiuo metu deramasi, įgyvendinimas. Numatoma, kad nuo 2007 m. Europos kaimynystės ir partnerystės priemone galės pasinaudoti ir Gruzija, taip pat bus leidžiama teikti pagalbą paramos iš biudžeto forma, tuo tarpu makrofinansinės pagalbos priemonė bus taikoma laikinai, siekiant pagerinti vidutinės trukmės skolos tvarumą ir paremti vyriausybės reformų programą.

2) KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

2004 m. Gruzijos valdžios institucijos paprašė EB papildomos makrofinansinės pagalbos. Rengdamos šį Komisijos pasiūlymą, Komisijos tarnybos palaikė ryšius su valdžios institucijomis ir Tarptautiniu valiutos fondu, kad aptartų pagalbos aspektus. Prieš pateikdama pasiūlymą, Komisija konsultavosi su Ekonomikos ir finansų komitetu. Tarybai priėmus sprendimą, Komisijos tarnybos derėsis dėl susitarimo memorandumo su Gruzijos valdžios institucijomis, kad būtų detaliai nustatytos pagalbos sąlygos.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Makrofinansinė pagalba yra politinė priemonė, todėl ji labai tinka paremti Gruzijos vyriausybės pastangas gerinti užsienio ir biudžeto skolos tvarumą trumpalaikiu ir vidutinės trukmės laikotarpiais.

Teikdama papildomą makrofinansinę pagalbą dotacijų forma Komisija ir toliau rems Gruzijos ūkio reformos programas. Trumpalaikiu laikotarpiu makrofinansinė pagalba padės valdžios institucijoms pagerinti Gruzijos užsienio finansinę poziciją mažinant šalies grynojo skolininko poziciją Bendrijos atžvilgiu. Vidutinės trukmės laikotarpiu makrofinansine pagalba bus didinamas užsienio ir fiskalinės skolos tvarumas, valdžios institucijas skatinant įgyvendinti tinkamą makroekonominę ir struktūrinę politiką.

3) TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- **Siūlomų veiksmų santrauka**

Komisija Gruzijai suteikia makrofinansinę pagalbą dotacijų forma dvejų metų laikotarpiui. Pagalbą sudaro mažiausiai du mokėjimai lygiomis dalimis per 2006–2007 m. laikotarpį su sąlyga, kad i) bus įgyvendinamos su vyriausybe kartu sutartos priemonės ir ii) Gruzija patenkinamai įgyvendins TVF remiamą ekonominę programą. Dotacijos mokėjimai taip pat siejami su Gruzijos neapmokėtos skolos Bendrijai grąžinimu anksčiau termino. Pagalbos lėšas valdo Komisija, kuri susitaria su valdžios institucijomis dėl konkrečių ekonominės politikos ir finansinių sąlygų, susijusių su dotacijos lygiomis dalimis išmokėjimu. Bus stebima, ar bus laikomasi su Finansiniu reglamentu suderintų konkrečių sąlygų dėl sukčiavimo ir kitų pažeidimų prevencijos.

- **Teisinis pagrindas**

Sutarties 308 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas**

Pasiūlymas priklauso išimtinei Bendrijos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas

netaikomas.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlyme laikomasi proporcingumo principo dėl šių priežasčių.

Pagalba visiškai atitiks makroekonominius tikslus, kurie jau nustatyti susitarime pagal TVF remiamą Skurdo mažinimo ir augimo programą. Dėl konkrečių sąlygų, susijusių su dotacijos dalių išmokėjimu, Komisija ketina sutelkti dėmesį į kelias sritis, visų pirma valstybės finansų valdymą.

Pagalbos suma perplanuojama pasibaigus išskirtinės finansinės pagalbos Gruzijai įgyvendinimo laikotarpiui ir todėl neviršija didžiausios sumos, numatytos remiantis ankstesniu teisiniu pagrindu. Atsižvelgiant į dvišalių kreditorių ir apskritai tarptautinių pagalbos teikėjų Gruzijai suteiktą pagalbą, manoma, kad ši Bendrijai tenkanti dalis yra atitinkama skolos naštos dalis.

- **Pasirinktos priemonės**

Siūlomos priemonės: kitos.

Kitos priemonės nebūtų tinkamos dėl šios (-ų) priežasties (-čių):

Nesant bendro reglamento dėl makrofinansinės pagalbos priemonės, *ad hoc* Tarybos sprendimai pagal Sutarties 308 straipsnį yra vienintelė tokiai pagalbai turima teisinė priemonė.

4) POVEIKIS BIUDŽETUI

Iš biudžeto eilutės 01 03 02 01 „Makroekonominė parama Rytų Europos ir Centrinės Azijos valstybėms partnerėms“ turi būt paskirstyta 33,5 mln. EUR suma.

5) PAPILDOMA INFORMACIJA

- **Persvarstymas, pakeitimas, laikino galiojimo išlyga**

Pasiūlyme pateikiama laikino galiojimo išlyga.

2005/0224(CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl makrofinansinės pagalbos suteikimo Gruzijai

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 308 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą[1],

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę[2],

kadangi:

(1) Tarybos sprendimu 97/787/EB[3] suteikiama išskirtinė finansinė pagalba ilgalaikių paskolų ir dotacijų forma Armėnijai ir Gruzijai.

(2) Tarybos sprendimu 2000/244/EB[4], iš dalies pakeičiančiu Tarybos sprendimą 97/787/EB, suteikiama išskirtinė finansinė pagalba Tadžikistanui ir iki 2004 m. pratęsiamas pagalbos Armėnijai ir Gruzijai įgyvendinimo laikotarpis.

(3) Gruzijos atveju pagalbos tikslai nebuvo visiškai pasiekti dėl nepalankios ekonominės politikos aplinkos šalyje beveik per visą įgyvendinimo laikotarpį.

(4) Todėl tik 31,5 mln. EUR iš visos 65 mln. EUR Gruzijai paskirtos dotacijos sumos buvo paskirstyta ir išmokėta pagal išskirtinės finansinės pagalbos sąlygas.

(5) Dabartinės Gruzijos valdžios institucijos yra įsipareigojusios stabilizuoti ekonomiką ir vykdyti struktūrines reformas, kurias remia Tarptautinis valiutos fondas (TVF) pagal Skurdo mažinimo ir augimo programą sudarytu trejų metų susitarimu, kuris buvo patvirtintas 2004 m. birželio 4 d. ir kurio vertė lygi 98 mln. specialiųjų skolinimosi teisių (SDR) sumai. Vėliau, 2004 m. liepos mėn., Paryžiaus klubo kreditoriai sutarė dėl Gruzijos dvišalės oficialiosios skolos restruktūrizavimo pagal Hiūstono sąlygas.

(6) Naująją Gruzijos vyriausybę labai parėmė tarptautinė bendruomenė, taip pat ir per 2004 m. birželio 16 d. Briuselyje įvykusią pagalbos teikėjų konferenciją.

---

1 OL C […], […], p. […].
2 OL C […], […], p. […].
3 OL L 322, 1997 11 25, p. 37.
4 OL L 77, 2000 3 28, p. 11.

(7) 2004 m. birželio mėn. Pasaulio bankas patvirtino 24 mln. USD kreditą reformoms paremti (RSC) ir toliau teiks pagalbą Gruzijai pagal naująją Šalies partnerystės strategiją Skurdo mažinimo paramos operacijų (PRSO) forma.

(8) Gruzijos valdžios institucijos, norėdamos padidinti skolos tvarumą, išreiškė savo ketinimą siekti skolos grąžinimo anksčiau termino.

(9) ES ir Gruzijos santykiai plėtojami pagal Europos kaimynystės politiką, kuri, kaip tikimasi, skatins gilesnę ekonominę integraciją, Bendrijos parama vyriausybės ūkio reformos programai laikoma tinkama.

(10) Sumos, prilygstančios išskirtinės finansinės pagalbos nepaskirstytos dotacijos sumai, kuri paremtų šalies ūkio reformas ir padėtų sumažinti įsiskolinimą užsieniui, suteikimas yra atitinkamas Bendrijos indėlis Gruzijoje mažinant skurdą ir įgyvendinant augimo strategijas.

(11) Siekiant užtikrinti veiksmingą Bendrijos finansinių interesų apsaugą, susijusią su dabartine makrofinansine pagalba, Gruzijai būtina numatyti atitinkamas priemones, susijusias su sukčiavimo, korupcijos ir kitų su pagalba siejamų pažeidimų prevencija ir kova su jais, Komisijai – kontrolę, o Audito Rūmams – auditus.

(12) Komisijos tarnybos, padedamos atitinkamai įgaliotų išorės ekspertų, 2004 m. spalio mėn. Gruzijos finansų ministerijoje ir Gruzijos nacionaliniame banke atliko finansinių ir administracinių procedūrų veikimo įvertinimą, siekdamos nustatyti, ar veikia gero finansų valdymo sistema.

(13) Šios pagalbos dotacijos forma suteikimas nepažeidžia biudžeto valdymo institucijos galių.

(14) Prieš pateikdama pasiūlymą, Komisija konsultavosi su Ekonomikos ir finansų komitetu.

(15) EB sutartimi nenumatoma šiam sprendimui priimti jokių kitų įgaliojimų nei paminėtieji 308 straipsnyje,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

1. Bendrija Gruzijai suteikia ne didesnę negu 33,5 mln. EUR makrofinansinę pagalbą tiesioginių dotacijų forma, siekdama paremti ūkio reformas ir padėti šaliai padidinti skolos tvarumą.

2. Šią Bendrijos finansinę pagalbą valdo Komisija, konsultuodamasi su Ekonomikos ir finansų komitetu ir visiškai laikydamasi TVF ir Gruzijos sudarytų susitarimų.

3. Bendrijos finansinė pagalba teikiama dvejus metus nuo šio sprendimo įsigaliojimo pirmosios dienos. Tačiau atsižvelgdama į aplinkybes ir pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu, Komisija gali nuspręsti pratęsti teikimo laikotarpį ne ilgiau negu vieneriems metams.

2 straipsnis

1. Komisija turi įgaliojimus, pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu, susitarti su Gruzijos valdžios institucijomis dėl su šia pagalba susijusių ekonominės politikos ir finansinių sąlygų, kurios turi būti nustatytos susitarimo memorandume. Šios sąlygos atitinka 1 straipsnio 2 dalyje nurodytus susitarimus.

2. Bendrijos pagalbos įgyvendinimo laikotarpiu Komisija stebi Gruzijos finansinių procedūrų, administracinių procedūrų bei vidaus ir išorės kontrolės mechanizmų, kurie svarbūs šios Bendrijos makrofinansinės pagalbos atžvilgiu, patikimumą.

3. Komisija reguliariai tikrina, ar vyriausybės ekonominė politika atitinka šios pagalbos tikslus ir ar įgyvendinama sutarta ekonominė politika ir finansinės sąlygos.

4. Dotacijos suma Gruzijai išmokama mažiausiai dviem dalimis, paprastai tiek, kiek sumažinama pagalbos gavėjo grynojo skolininko pozicija Bendrijos atžvilgiu, tačiau bent jau panašia suma.

3 straipsnis

1. Vadovaujantis 2 straipsnio 4 dalimi, dotacijos dalis išmokama atsižvelgus į patenkinamą TVF remiamos ekonominės programos įgyvendinimą pagal Skurdo mažinimo ir augimo programą. Antra ir tolesnės dalys išmokamos atsižvelgus į patenkinamą TVF remiamos ekonominės programos įgyvendinimą ir visas kitas priemones, dėl kurių susitarta su Komisija, kaip nustatyta 2 straipsnio 1 dalyje, tačiau ne anksčiau kaip per ketvirtį nuo ankstesnės dalies išmokėjimo.

2. Lėšos mokamos Gruzijos nacionaliniam bankui. Galutinis lėšų gavėjas yra Gruzijos finansų ministerija.

4 straipsnis

Ši pagalba įgyvendinama pagal Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomą Finansinį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles. Susitarimo memorandume, dėl kurio turi būti susitarta su Gruzijos valdžios institucijomis, visų pirma numatomos atitinkamos priemonės, kurių imasi Gruzija ir kurios yra susiję su sukčiavimo, korupcijos ir kitų su pagalba siejamų pažeidimų prevencija ir kova su jais. Jame numatoma Komisijos, įskaitant Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF), kontrolė ir teisė atlikti patikrinimus ir inspektavimus, Audito Rūmams – auditus, kurie prireikus atliekami vietoje.

5 straipsnis

Ne rečiau kaip kartą per metus iki rugsėjo mėn. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje pateikiamas šio sprendimo įgyvendinimo per praėjusius metus vertinimas.

6 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Priimta Briuselyje,

Tarybos vardu
Pirmininkas

TEISINĘ GALIĄ TURINTI FINANSINĖ PAŽYMA

Politikos sritis Antraštinė dalis 01 – Ekonomikos ir finansų reikalai

Veikla: 03 – Tarptautiniai ekonomikos ir finansų reikalai

VEIKSMO PAVADINIMAS: MAKROFINANSINĖS PAGALBOS SUTEIKIMAS GRUZIJAI

1. BIUDŽETO EILUTĖ (-S) + NUMERIS (-IAI) IR PAVADINIMAS (-AI)

01 03 02 01 „Makroekonominė parama Rytų Europos ir Centrinės Azijos valstybėms partnerėms“

2. BENDRI FINANSINIAI DUOMENYS

2.1. Visas priemonei skirtas asignavimas (B dalis): mln. EUR įsipareigojimui

42,050 mln. EUR (2005 m.); šią sumą sudaro pradinis biudžetas (24,200 mln. EUR) ir vidinis pervedimas, kuris rengiamas (17,850 mln. EUR).

2.2. Taikymo laikotarpis

Pradžios metai: 2005 m., pabaigos metai: 2007 m.

2.3. Bendroji daugiametė išlaidų sąmata:

(a) Įsipareigojimų asignavimų ir (arba) mokėjimų asignavimų tvarkaraštis (finansinė intervencija) (žr. 6.1.1 punktą)

mln. EUR (trijų dešimtųjų tikslumu)

	2005	2006	2007			Iš viso
Įsipareigojimai	33,500					33,500
Mokėjimai		19,000	14,500			33,500

(b) Techninė ir administracinė pagalba bei veiklos rėmimo išlaidos (žr. 6.1.2 punktą)

Įsipareigojimai		0,050	0,050			0,100
Mokėjimai		0,050	0,050			0,100

a+b tarpinė suma						
Įsipareigojimai	33,500	0,050	0,050			33,600
Mokėjimai		19,050	14,550			33,600

(c) Bendras finansinis poveikis žmogiškiesiems ištekliams ir kitos administracinės išlaidos *(žr. 7.2 ir 7.3 punktus)*

Įsipareigojimai (mokėjimai)		0,165	0,165			0,330

IŠ VISO a+b+c						
Įsipareigojimai	33,500	0,215	0,215			33,930
Mokėjimai		19,215	14,715			33,930

2.4. Suderinamumas su finansinėmis programomis ir finansine perspektyva

Šis pasiūlymas suderinamas su esamomis finansinėmis programomis.

2.5. Finansinis poveikis pajamoms

Šis pasiūlymas neturi finansinio poveikio pajamoms.

3. BIUDŽETINĖS CHARAKTERISTIKOS

Išlaidų rūšis		**Nauja**	**ELPA įnašas**	**Prašančių šalių įnašai**	**Finansinės perspektyvos išlaidų kategorija**
Neprivalo-mos	Diferen-cijuotos	NE	NE	NE	**Nr. 4**

4. TEISINIS PAGRINDAS

Sutarties 308 straipsnis.

5. APRAŠYMAS IR SPRENDIMO PAGRINDAS

5.1. Bendrijos intervencijos poreikis[5]

5.1.1. Tikslai

Tikslinga pagalba siekiama paremti ūkio reformas ir padėti Gruzijai toliau mažinti grynojo skolininko poziciją Bendrijos atžvilgiu, tuo pačiu gerinant skolos santykį ir fiskalinį tvarumą vidutinės trukmės laikotarpiu. Ši pagalba papildo išteklius, kuriuos teikia tarptautinės finansų institucijos ir dvišaliai pagalbos teikėjai.

[5] Dagiau informacijos ieškoti atskirai pateiktame paaiškinime.

5.1.2. Priemonės, susijusios su ex ante vertinimu

2004 m. rugsėjo mėn. Komisijos tarnybos atliko *ex ante* vertinimą, kurį 2005 m. liepos mėn. peržiūrėjo ir papildė.

5.1.3. Priemonės, kurių buvo imtasi atlikus ex post vertinimą

Dar nėra atliktas nei vienas Bendrijos makrofinansinės pagalbos Gruzijai *ex post* vertinimas. Neseniai atliktas panašios pagalbos Armėnijai vertinimas parodė, kad nepaisant trumpalaikio teigiamo pagalbos poveikio skolos tvarumui, ilgalaikis poveikis struktūrinėms reformoms mažiau akivaizdus. Šios išvados parodo, kad nustatant EB politines sąlygas, daugiau dėmesio reikia sutelkti į mažesnį pagrindinių reformų skaičių, palaikyti tinkamą jų stebėseną bei glaudų politinį dialogą per visą įgyvendinimo laikotarpį.

5.2. Numatomi veiksmai ir susitarimai dėl biudžetinės intervencijos

Ši pagalba teikiama tiesioginių dotacijų, neviršijančių 33,5 mln. EUR, forma (finansuojama iš bendrojo biudžeto) ir bus išmokėta mažiausiai dviem dalimis. Išmokėjimas vyks su sąlyga, kad bus sėkmingai įgyvendinamas dabartinis trejų metų Gruzijos ir TVF susitarimas pagal Skurdo mažinimo ir augimo programą. Prieš išmokėdamos kiekvieną iš dalių, Komisijos tarnybos, bendradarbiaudamos su nacionalinėmis valdžios institucijomis ir TVF darbuotojais, patikrina, ar tinkamai įgyvendinami minėtieji susitarimai.

Be to, Komisija susitaria su Gruzijos valdžios institucijomis dėl kelių konkrečių politikos sąlygų, kurios turi būti patenkintos prieš išmokant antrąją ir visas kitas dalis. Šios sąlygos suderinamos su Gruzijos ir TVF sudarytais susitarimais.

Dotacijos išmokamos dalimis su sąlyga, kad Gruzija anksčiau nei numatyta grąžina Bendrijai negrąžintą skolą. Tiksli skolos grąžinimo suma, dėl kurios susitariama su valdžios institucijomis susitarimo memorandume, paprastai prilygsta dotacijų dalių sumai.

5.3. Įgyvendinimo metodai

Šią pagalbą Komisija įgyvendinama centralizuotu skolos valdymu, pasitelkusi nuolatinius darbuotojus.

6. FINANSINIS POVEIKIS

6.1. Bendras finansinis poveikis B daliai (per visą programos laikotarpį)

Visa dotacijos suma yra lygi nepaskirstytai išskirtinei finansinei pagalbai Gruzijai pagal Tarybos sprendimus 97/787/EB ir 2000/244/EB. Todėl šiuo pasiūlymu neviršijama ankstesniu teisiniu pagrindu numatyta didžiausia suma.

6.1.1. Finansinė intervencija

Įsipareigojimai (mln. EUR trijų dešimtųjų tikslumu)

Klasifikacija	2005	2006	2007				Iš viso
Dotacijos dalys Gruzijai	33,500						33,500
IŠ VISO	33,500						33,500

6.1.2. Techninė ir administracinė pagalba, veiklos rėmimo išlaidos ir IT išlaidos (įsipareigojimų asignavimai)

	2005	2006	2007				Iš viso
1) Techninė ir administracinė pagalba							
2) Veiklos rėmimo išlaidos							
a) Tyrimai (veiklos vertinimai)		0,050	0,050				0,100
b) Ekspertų susitikimai							
c) Informacija ir leidiniai							
IŠ VISO		0,050	0,050				0,100

7. POVEIKIS PERSONALO IR ADMINISTRAVIMO IŠLAIDOMS

7.1. Poveikis žmogiškiesiems ištekliams

Su pagalbos valdymu susijusios užduotys bus atliktos prireikus perkeliant darbuotojus ir nedidinant Komisijos darbuotojų skaičiaus.

Pareigų rūšys		Personalas, skiriamas priemonei įgyvendinti iš esamų ir (arba) papildomų išteklių		Iš viso	Užduočių, susijusių su priemone, aprašymas
		Nuolatinių pareigų skaičius	Laikinų pareigų skaičius		
Pareigūnai arba laikinas personalas	A B C	1/3		1/3	Pvz., parengti susitarimo memorandumą (dotacijos sutartis), palaikyti ryšius su valdžios institucijomis ir tarptautinėmis finansų institucijomis, palaikyti ryšius su išorės ekspertais dėl veiklos vertinimų, vykti į patikrinimo misijas, rengti Komisijos tarnybų ataskaitas, Komisijos procedūras, susijusias su pagalbos valdymu
Kiti žmogiškieji ištekliai					
Iš viso		1/3		1/3	

7.2. Bendras finansinis poveikis žmogiškiesiems ištekliams

Žmogiškųjų išteklių rūšis	Suma EUR	Apskaičiavimo metodas *
Pareigūnai Laikinasis personalas	30 500	1/3 x vidutinės metinės išlaidos A*5–A*12 kategorijos pareigūnams
Kiti žmogiškieji ištekliai (nurodyti biudžeto eilutę)		
Iš viso	30 500	

Nurodytos sumos yra visos 12 mėn. išlaidos.

7.3. Kitos administravimo išlaidos, susijusios su priemone

Biudžeto eilutė (numeris ir pavadinimas)	Suma EUR	Apskaičiavimo metodas
Bendri asignavimai (A7 antraštinė dalis) A0701 – Misijos A0701 – Susitikimai A07031 – Privalomi komitetai[1] A07032 – Neprivalomi komitetai[1] A07040 – Konferencijos A0705 – Tyrimai ir konsultacijos Kitos išlaidos (patikslinti) - Įgyvendinimo vertinimas	 10 000 125 000	 Dvi misijos per metus dviems žmonėms Apskaičiuotos visos 250 000 EUR išlaidos paslaugų sutartims
Informacinės sistemos (A-5001/A-4300)		
Kitos išlaidos – A dalis (patikslinti)		
Iš viso	135 000	

Nurodytos sumos yra visos 12 mėn. išlaidos.

[1] Patikslinti komiteto ir grupės, kurioms tai taikoma, rūšį.

I.	Iš viso per metus (7.2 + 7.3)	€ 165 500
II.	Priemonės trukmė	2 metai
III.	Bendra priemonės išlaidų suma (I x II)	€ 331 000

8. TOLESNI VEIKSMAI IR ĮVERTINIMAS

8.1. Tolesni veiksmai

Ši pagalba yra makroekonominė ir jos struktūra suderinama su TVF remiama ekonomine programa. Stebėsena bus vykdoma remiantis pažanga įgyvendinant susitarimą pagal Skurdo mažinimo ir augimo programą ir konkrečias reformų priemonės, dėl kurių susitarta susitarimo memorandume. Valdžios institucijų bus prašoma reguliariai pateikti rodiklius.

Komisijos tarnybos, atlikusios finansinių ir administracinių procedūrų veikimo įvertinimą, kai rengė šį pasiūlymą, ir toliau vykdys valstybės finansų valdymo stebėseną. Europos Komisijos delegacija Gruzijoje teiks reguliarias pagalbos stebėsenai svarbių klausimų ataskaitas. Komisijos tarnybos palaikys glaudžius ryšius su TVF ir Pasaulio banku.

8.2. Numatyto vertinimo tvarka ir tvarkaraštis

Siūlomame Tarybos sprendime numatyta metinė ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai, kurioje pateikiamas šios operacijos įgyvendinimo vertinimas. Be to, planuojama, kad pasibaigus įgyvendinimo laikotarpiui, Komisija arba jos atitinkamai įgalioti atstovai atliks nepriklausomą *ex post* pagalbos vertinimą.

9. KOVOS SU SUKČIAVIMU PRIEMONĖS

Komisijos tarnybos vykdo nuolatinę finansinių ir administracinių procedūrų veikimo įvertinimo programą visose trečiosiose šalyse, kurios gauna Bendrijos makrofinansinę pagalbą tam, kad būtų laikomasi Finansinio reglamento, taikomo Europos Bendrijų bendrajam biudžetui, reikalavimų. Atsižvelgiama į visas atitinkamų TVF ir Pasaulio banko ataskaitų išvadas.

Gruzijoje Komisijos tarnybos, padedamos atitinkamai įgaliotų išorės ekspertų, 2004 m. spalio mėn. atliko Gruzijos finansų ministerijos ir nacionalinio banko finansinių ir administracinių procedūrų veikimo įvertinimą. Šis patikrinimas apėmė šias sritis: valdymo struktūrą ir organizaciją, lėšų valdymą ir kontrolę, IT sistemų saugumą, vidaus ir išorės audito gebėjimus bei centrinio banko nepriklausomumą. Prieita prie išvados, kad Finansų ministerijos gero finansų valdymo sistema yra veiksminga biudžeto kontrolės požiūriu, bet ją reikia sustiprinti ir toliau vystyti biudžetinių organizacijų vidaus kontrolės bei vidaus ir išorės audito požiūriais. Gruzijos nacionalinio banko gero finansų valdymo sistema yra veiksminga.

Siūlomu makrofinansinės pagalbos Gruzijai teisiniu pagrindu taip pat numatomos nuostatos dėl sukčiavimo prevencijos priemonių. Šios priemonės bus toliau patikslintos susitarimo memorandume. Numatoma, kad dėl pagalbos turi būti numatytos konkrečios politinės sąlygos, kuriomis siekiama stiprinti veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę.

Makrofinansinei pagalbai bus taikomos tikrinimo, kontrolės ir audito procedūros, už kurias bus atsakinga Komisija, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir Europos Audito Rūmai.